

CHARTER VOOR BIODIVERSITEIT

Tussen **Natuurpunt**, vertegenwoordigd door Dhr. Rudy Claeys, voorzitter
en **het gemeentebestuur van Heuvelland**, vertegenwoordigd door Dhr. Frans Durnez,

wordt het hierna volgende **Charter voor Biodiversiteit in Heuvelland** afgesloten.

Met dit charter reikt Natuurpunt vzw alle overheden en alle ruimtegebruikers de hand om dringend en effectief – in praktijk en op het veld – samen te werken om het verlies van biodiversiteit terug te dringen, ook in onze regio. Het baseert zich op de internationale verdragen tussen de Europese regeringen op de Göteborg-top in 2001 en tussen internationale regeringen op de VN-duurzaamheidstop in Johannesburg in 2002. Het charter legt de prioriteit bij de meest bedreigde en kwetsbare ecosystemen, met hun leefgebieden en soorten, waarvoor onmiddellijk beleids- en actiemaatregelen ter behoud en herstel nodig zijn.

Het samenwerkingsverband structureert zich rond 4 pijlers:

- kennis (samenbrengen van gegevens)
- communicatie (tussen partners onderling en naar het grote publiek toe)
- betrokkenheid (stimuleren van doelgroepen en middenveld)
- concrete actie (behoud en herstel van leefgebieden en soorten)

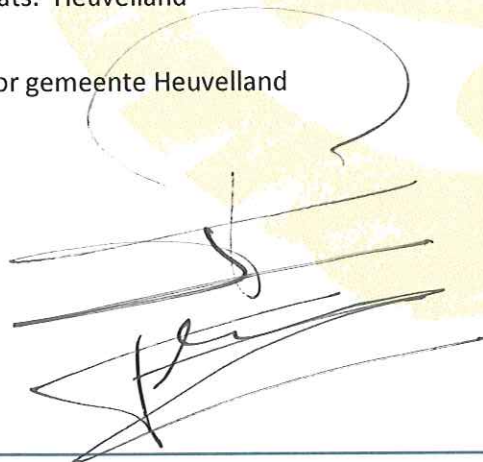
Het actieprogramma bevat een aantal punten die uitwerking zullen krijgen in overleg met vertegenwoordigers van de afdeling Westland van Natuurpunt.

Plaats: Heuvelland

Datum: 9 mei 2010

Voor gemeente Heuvelland

Voor Natuurpunt

De ondertekenaars erkennen dat wereldwijd, maar ook in Vlaanderen:

- de biodiversiteit¹ – en met name de samenhang van alle levende wezens (planten, dieren en mensen) in goed functionerende ecosystemen – op een onnatuurlijk hoog en verontrustend tempo achteruitgaat, en dit door toedoen van de mens, wat nog versterkt wordt door de wereldwijde klimaatverandering als gevolg van menselijk handelen.
- de aantasting van de biodiversiteit en het verlies van de diensten² die er door geleverd worden (water-, bodem- en voedselkringloop, regeneratie van natuurlijke hulpstoffen, beheersing van plagen- en vervuiling, chemisch- en genetisch reservoir...) onverantwoord negatieve gevolgen kan hebben voor de welvaart van mens en maatschappij op mondiale tot lokale schaal.
- de biodiversiteit en de natuurlijke leefomgeving tevens van cruciaal belang zijn voor het welzijn van mens en maatschappij en met name voor de gezondheid, de recreatie, de educatie, de (culturele) inspiratie en de keuzevrijheden.
- de biodiversiteit in een gevarieerd en informatief landschap een kans is voor een streek en haar bevolking, en in belangrijke mate bijdraagt tot de leefbaarheid van de (woon-)omgeving en het welbehagen. De samenhang van natuur, landschap en cultuurhistorie bepaalt mee de streekidentiteit en het attractief zijn van een regio voor bewoners en bezoekers (toerisme en recreatie).
- bij het terugdringen van de achteruitgang van de biodiversiteit het noodzakelijk is dat op alle beslissingsniveaus de verschillende overheden en actoren hun verantwoordelijkheid nemen en verhinderen dat de problemen afgewenteld worden op andere regio's en continenten én op de komende generaties.
- wij, als welvarende regio in de provincie West-Vlaanderen en als Europese centrumregio, een bijzondere verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie hebben voor de bescherming van het milieu, de biodiversiteit en het duurzaam gebruik van de ruimte.
- bij het behoud, ontwikkelen en beleven van de biodiversiteit in een kwaliteitsvolle natuur en een gaaf landschap het betrekken van zoveel mogelijk mensen als leidmotief dient gehanteerd volgens het principe 'natuur en landschap voor iedereen'. Samenwerking tussen overheden en organisaties van het middenveld is hierbij zeer belangrijk.
- voor de biodiversiteit niet alleen de overheden een belangrijke verantwoordelijkheid moeten opnemen, maar dat daarnaast alle actoren en gebruikers die bij de landelijke ruimte betrokken zijn, moeten bijdragen aan het behoud en de ontwikkeling van de verscheidenheid van kenmerkende soorten in de aan hen toegekende ruimte.
- voor acties naar het behoud en het ontwikkelen van de biodiversiteit een 'doelgroepenbeleid' noodzakelijk is waarbij de verschillende gebruikers van het landelijk gebied gesensibiliseerd en aangemoedigd worden om te komen tot een 'wise-use' en een zodanig gebruik dat ook leefgebieden van de bijzondere en kwetsbare soorten (rode lijsten) terug worden versterkt.
- het behoud en het herstel van de biodiversiteit op lokaal en regionaal vlak een intensief beleid vereist van bescherming en versterking van natuurgebieden, en dit in samenhang met het gehele landschap. Tevens moet een milieukwaliteit van zodanig hoog niveau vooropstaan dat tevens aan de voorwaarden voor kwetsbare soorten (rode lijsten) voldaan wordt.
- om tegemoet te komen aan de nieuwe uitdagingen specifieke en voldoende kwaliteitsvolle leefgebieden als natuurgebied moeten worden uitgebouwd, ingericht en beheerd, dit om de meest kwetsbare en meest bedreigde biodiversiteit snel en op afdoende wijze te vrijwaren.
- het noodzakelijk is een beleid te voeren om de kleine natuurgebieden te ontsnipperen, te versterken en in te bedden in een netwerk van voldoende 'robuuste' natuur in een kwaliteitsvol landschap.

natuurpunt
natuur voor iedereen

¹ Biodiversiteit is het aantal en de verscheidenheid aan levende organismen en ecosystemen die aan mekaar via een webvormige structuur ondersteunende diensten leveren zoals de voedselkringloop, en die de voorwaarden in stand houden voor het leven op aarde.

² ecosysteemdiensten = water-, bodem- en voedselkringloop, regeneratie van natuurlijke hulpstoffen, beheersing van plagen- en vervuiling, chemisch- en genetisch reservoir...

De ondertekenaars engageren zich om:

1. aan te sluiten bij de door de IUCN³ gelanceerde en door de Europese overheid ondersteunde campagne 'Countdown 2010'⁴ met de doelstelling het verlies aan biodiversiteit terug te dringen.
2. samen met Natuurpunt en andere deskundigen adviezen en kennis te verzamelen voor de ontwikkeling van initiatieven inzake biodiversiteit.
3. het maatschappelijk draagvlak voor meer natuur te versterken en de betrokkenheid van de mensen t.o.v. de omgevende natuur en het landschap te vergroten.
4. voorrang te geven aan de meest bedreigde en kwetsbare leefgebieden, dier- en plantensoorten. Hierbij worden de Vlaamse 'rode lijsten'⁵ en de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn⁶ als leidraad gebruikt.
5. op basis van deze prioriteiten de nodige aandacht te schenken aan deze leefgebieden, dier- en plantensoorten bij het opmaken van eigen beleidsplannen (gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, beheerplannen...)
6. de diverse voorgestelde acties met middelen en mensen door het bestuur goed te keuren en uit te voeren. Deze acties veronderstellen een versterkte samenwerking met de doelgroepen, waaronder de natuurbeweging en andere ruimtegebruikers.
7. de initiatieven ter versterking van de biodiversiteit uitgaande van organisaties van het middenveld (waaronder Natuurpunt) te ondersteunen.
8. het beleid vervolgens te richten op de duurzame instandhouding van de bestaansvoorwaarden van de desbetreffende leefgebieden en soorten.
9. Een eigen bijdrage te leveren aan de strijd tegen de klimaatverandering.

natuurpunt
n a t u u r v o o r i e d e r e e n

* IUCN is 'The World Conservation Union', die ongeveer meer dan 10.000 wetenschappers en experts uit 181 landen op regelmatige basis samen brengt rond het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

⁴ Countdown 2010 is een wereldwijd samenwerkingsverband van landen, regio's en organisaties die het verlies aan biodiversiteit tegen 2010 willen terug dringen, in uitvoering van de internationale verplichtingen zoals vastgesteld op de Wereldduurzaamheidstop van de Verenigde Naties in Johannesburg (2002) en de Europese top van regeringsleiders in Göteborg (2001).

⁵ Rode lijsten geven de bedreigde status aan van planten- en diersoorten adhv criteria als mate van achteruitgang, de totale (wereld-) populatie, het verspreidingsgebied, de populatiedichtheid of -fragmentatie.

⁶ Europese habitat- en vogelrichtlijnen bepalen dat elk land van de EU voor zijn grondgebied specifieke zones moet aanduiden waar de op Europees vlak meest bedreigde en kenmerkende fauna en flora (benoemd in bijlagen van de richtlijnen) duurzaam kan in stand gehouden worden en waarbij gestreefd wordt naar een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden (Natura 2000 netwerk).

Met de koninginnenpage als symboolsoort worden volgende acties ondernomen in de gemeente Heuvelland om méér biodiversiteit te verkrijgen:

Actiepunt 1

* De dorpsplantsoenen worden in de toekomst met vlindervriendelijke, en waar mogelijk het liefst met inheemse soorten, aangeplant.

Actiepunt 2

* De gemeente Heuvelland en de milieuraad voorzien een bloemenmengsel dat aan particulieren uitgedeeld wordt.

Actiepunt 3

* Het bermbeheer gaat de goede kant op: de gemeente blijft dit aandachtig opvolgen.

Actiepunt 4

* In het plaatselijke infoblad wordt er extra aandacht besteed aan de natuurgebieden en acties rond biodiversiteit met o.a. de acties voor de vlinders.

Actiepunt 5

* Er wordt ook uitgekeken naar een samenwerking met de basisscholen in de gemeente rond biodiversiteit. De diverse acties van Natuurpunt bieden schitterende kansen: Vlinder mee, vogels voeren en beloeren ...

Actiepunt 6

* De gemeente zoekt naar een geschikte locatie en legt een "voorbeeld"vlindertuin aan. Hierbij komt een infobord met de inrichting en aandachtspunten voor de inrichting van een vlindervriendelijke tuin (planten, plaats, zon ...).

Actiepunt 7

* In het Heuvelland lopen er al verscheidene projecten inzake biodiversiteit: de padden-overzetacties, inrichten vleermuislocaties,... Hierbij engageert de gemeente Heuvelland zich dan ook in de toekomst dergelijke acties die ten goede komen aan meer biodiversiteit, mee te ondersteunen en te promoten.

Actiepunt 8

* ...